

WayScience

II Міжнародна науково-практична
інтернет-конференція

«Інтеграція освіти, науки та бізнесу в
сучасному середовищі: зимові диспути»

Editorial board of International Electronic Scientific and Practical Journal «WayScience»

The editorial board of the Journal is not responsible for the content of the abstracts and may not share the author's opinion.

Інтеграція освіти, науки та бізнесу в сучасному середовищі: зимові диспути: тези доп. II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 4-5 лютого 2021 р. – Дніпро, Україна, 2021. – Т.1. – 502 с.

(Integration of Education, Science and Business in Modern Environment: Winter Debates: abstracts of the 2nd International Scientific and Practical Internet Conference, February 4-5, 2021. – Dnipro, Ukraine, 2021. – P.1. – 502 p.)

2nd International Scientific and Practical Internet Conference "Integration of Education, Science and Business in Modern Environment: Winter Debates" devoted to the search for the latest ideas for the development of state at the international, national and regional levels.

Topics cover all sections of the International Electronic Scientific and Practical Journal "WayScience", namely:

- public administration;
- philosophical sciences;
- economic sciences;
- historical sciences;
- legal sciences;
- agricultural sciences;
- geographic sciences;
- pedagogical sciences;
- psychological sciences;
- sociological sciences;
- political sciences;
- philological sciences;
- technical sciences;
- medical sciences;
- chemical sciences;
- biological sciences;
- physical and mathematical sciences;
- other professional sciences.

Dnipro, Ukraine – 2021

ЕКОНОМІЧНА ТА ЕКОЛОГІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕРИТОРІЇ СІВОЗМІН ТА ВПОРЯДКУВАННЯ ІСНУЮЧИХ УГІДЬ

Квиралюк В.П.

Уманський національний університет садівництва
Доцент, кандидат с.-г. наук, доцент
hidrotechnik@ukr.net

Перед суспільством стоїть складне завдання: організувати використання земель так, щоб, з одного боку, зупинити процеси деградації ґрунтів, відновити і поліпшити їх, а з другого, — забезпечити підвищення ефективності виробництва за рахунок організації раціонального землеволодіння і землекористування. Воно може бути розв'язане тільки в ході землеустрою, головною метою якого є організація раціонального використання і охорона ґрунтів, створення сприятливого екологічного середовища, поліпшення природних ландшафтів і реалізація земельного законодавства [1, с. 39].

Організація угідь і сівозмін є одним із головних завдань внутрішньогосподарського землевпорядкування сільськогосподарських підприємств [2, с. 153].

Складне сполучення економічних і природних умов, що діють у протилежних напрямках, вимагає ретельного обґрунтування проєктних рішень, а в ряді випадків – складання і аналізу різних варіантів проєкту. Наприклад, економічні інтереси землекористувачів нерідко вимагають збільшення площі ріплі, тоді як екологічні умови, навпаки, перешкоджають широкому залученню земель у сільськогосподарський оборот. У процесі землевпорядкування із всіх об'єктів, придатних по своїх природних властивостях для трансформації і поліпшення, необхідно вибрати такі, які принесуть господарству найбільший ефект при суворому дотриманні природоохоронних вимог.

В умовах посиленого розвитку ринкових відносин у сільському господарстві, які своєю чергою впливають на перерозподіл землекористування, особливої актуальності набуває проблема впорядкування території аграрних формувань, що має базуватися на врахуванні еколого-економічних чинників [3, с. 105].

Ефективність використання земель у сільськогосподарському підприємстві потрібно оцінювати з двох позицій – економічної й екологічної. Екологічна ефективність використання земель обумовлюється потребою раціонального використання та відновлення природних ресурсів, охороною навколишнього природного середовища і характеризується впливом виробництва та господарських заходів на навколишнє природне середовище через покращання якості земель, захист їх від ерозії, здійснення природоохоронних заходів [4, с. 125–128].

Збалансована система організації агроландшафтів стає основою раціонального використання та збереження земельно-ресурсного потенціалу, а також підвищення продуктивності земель. Першочерговим завданням для організації території сільськогосподарських угідь на агроландшафтній основі є підбір критеріїв, що характеризують сучасну модель розвитку землекористування та збалансованості екологічних та економічних чинників. Для визначення системи показників оцінки ефективності проєктів організації території землеволодіння і землекористування необхідно враховувати [5]: структуру і стадії процесу виробництва, у якому організується земля, починаючи від територіальної організації процесу праці і закінчуючи процесом відтворення суспільно необхідного продукту на рівні господарства загалом; роль землі на різних рівнях (стадіях) процесу виробництва, що може виступати як предмет праці, головний засіб виробництва чи просторовий операційний базис; перелік основних питань, які підлягають обґрунтуванню в різних складових частинах і за елементами проєктів землевпорядкування.

Критерії ефективності проєктів організації території повинні бути не тільки виміром, що дає кількісну оцінку землевпорядних заходів, але, передусім, характеризувати їхню якість.

Мета роботи – оцінити еколого-економічну та економічну ефективність проєкту землеустрою виходячи з прогнозних результатів поліпшення економічних та екологічних умов господарювання ФГ «Москаленко» в межах Красносільської сільської ради Олександрівського району Кіровоградської області.

Об'єктивно оцінити ефективність запропонованої сівозміни та заходів спрямованих на підтримання екологічної сталості агроландшафтів та дотримання основних законів землеробства можна як експериментальним шляхом, після закінчення ротачії так і теоретично шляхом розрахунку балансів гумусу та поживних речовин у ґрунтах господарства.

Протягом року у 8-пільній польовій сівозміні у ґрунті додатково утвориться 1690 тонн гумусу, з яких мінералізується 1217 тонн. Завдяки надходженню 473 тоннам на кожному гектарі уміст гумусу зростає на 0,021 %. У 5-пільній польовій сівозміні через дещо меншу величину балансу слід очікувати збільшення гумусу на 0,010%. У ґрунтозахисній сівозміні слід очікувати збільшення умісту гумусу на 0,011%.

В цілому по господарству уміст гумусу збільшиться на 0,016% протягом року. Таким чином запропонована система удобрення запроєктованих сівозмін сприятиме поліпшенню родючості ґрунтів.

Баланс азоту є різниця між виносом з урожаєм основної і побічної продукції вирощуваних культур, втратами його при внесенні добрив та змиву з ґрунтом і надходженням з мінеральними добривами, побічною продукцією і сидератами заробленими в ґрунт, насінням, опадами і від азотфіксації зернобобовими культурами (соєю) та зерновими колосовими, насіння яких повинно бути оброблено азотфіксуючими препаратами типу ризограм.

Розрахунки свідчать, що навіть без врахування азотних добрив, які необхідні для підживлення озимих культур, інтенсивність балансу є високою і складає в цілому по господарству 101 %. За даними досліджень при такому балансі ґрунти не виснажуються. Найбільш дефіцитним є баланс азоту в 8-пільній польовій сівозміні – 44 кг/га. Решта сівозмін характеризуються профіцитним балансом. Так в 5-пільній польовій сівозміні він склав +53 кг/га, а у ґрунтозахисній – +15 кг/га.

Дуже важливим є спосіб застосування добрив. Так при локальному (концентрованому) внесенні збільшується коефіцієнт використання з них елементів живлення та менший розхід на одиницю продукції. Це дає можливість отримати більше продукції без збільшення виносу елементів живлення з гектара і відповідно без зниження родючості ґрунту.

Розрахунок балансу фосфору свідчить про його дефіцитність. Так в середньому по господарству він склав – 6 кг/га, у 8-пільній сівозміні – 3; у 5-пільній – 4; у ґрунтозахисній сівозміні – 29 кг/га при інтенсивності балансу, відповідно, 87, 94, 91 та 37 %. За такого стану родючість ґрунту при розкидному способі застосування мінеральних добрив буде погіршуватися, адже за такого способу інтенсивність повинна складати 100 %.

Для того щоб родючість ґрунту не погіршувалася, інтенсивність балансу по калію повинна складати 80–90 % за розкидного способу внесення добрив і на 30 % менша при локальному. Таким чином ґрунти господарства за даної системи удобрення і локальному внесенню калійних добрив не зменшаться.

Для створення бездефіцитного балансу поживних речовин для забезпечення стабільної (запланованої) врожайності сільськогосподарських культур передбачено внесення необхідної кількості мінеральних та органічних добрив. Загальний умовно чистий прибуток становитиме 546924,8 грн.

Для визначення загальної площі посіву культур по кожній сівозміні зазначено площу посівів основних груп культур, на основі яких вираховувався умовно-чистий прибуток.

Озима пшениця – 329,8 га (площа визначена по площі поля і заокруглена до десятків), кукурудза – 647,4 га, ріпак (4 % від площі сівозмін) – 69,2 га, соя – 353,4 га.

Серед заходів щодо покращення та підвищення родючості ґрунтів передбачено глибоке розпушування ґрунту.

Порівняльні показники вартості сільськогосподарської продукції за проектом землеустрою розраховуються, виходячи з вартості валової сільськогосподарської продукції на час складання проекту та на час здійснення проекту землеустрою.

Витрати на здійснення проекту розраховуються за сумою вартості заходів, які передбачені проектом землеустрою. Загальна сума витрат становить 2321052 грн.

Розрахунок еколого-економічної ефективності здійснено на підставі вартості витрат для здійснення проекту землеустрою. В якості показника економічної ефективності запроєктованих заходів приймається окупність витрат.

Окупність витрат запроєктованих заходів щодо впорядкування угідь ФГ «Москаленко» в межах Красносіпської сільської ради Олександрівського району Кіровоградської області становить 1 рік.

Прийняте проектне рішення повинне дати ефект, що виражається в істотному перевищенні економії й скороченні витрат і втрат за проектом порівняно з існуючим положенням та над додатковими витратами й втратами запроєктованих проектних рішень.

Стан матеріально-технічної бази господарства – також суттєвий фактор при прийнятті рішення стосовно спеціалізації виробництва, особливо фондо- та матеріаломістких. Фінансовий стан підприємства залежить від можливості капітальних вкладень і нагромадження для розширеного відтворення.

Основним при організації господарства є визначення екологічної стабільності землекористування. В сучасних умовах екологічний фактор відіграє надзвичайно важливу роль у виборі спеціалізації. Наявність на території сільгоспідприємства еродованих, хімічно або радіоактивно забруднених, рекультивованих земель, заболочених, кислих та засолених ґрунтів є також обмежувальним фактором у виборі галузей сільськогосподарського виробництва і встановленні їхніх розмірів.

Отже, еколого-економічна організація території сівозмін та впорядкування існуючих угідь передбачає оптимізацію її структури з урахуванням економічних, соціальних та екологічних особливостей. Застосування цього підходу уможливило розвиток екобезпечних напрямів використання земель, формування природоохоронного ландшафтного каркасу, диференціацію агроєкосистем щодо їх еколого-господарської придатності.

Список літератури:

1. Богатирчук-Кривко С. К. Еколого-економічний механізм управління земельними ресурсами в сільському господарстві. Землевпорядний вісник. 2014. № 12. С. 39–42.
2. Рижок З. Р. Оптимізація структури та підвищення ефективності використання земель сільськогосподарського призначення. Збалансоване природокористування. 2016. № 4. С. 152–157.
3. Баран О.Р. Еколого-економічне обґрунтування агроландшафтно-територіальної організації території сільськогосподарських підприємств. Збалансоване природокористування. 2018. № 4. С.105–112.
4. Організація сільськогосподарського використання земель на ландшафтно-екологічній основі / за заг. ред. проф. П.Г. Казьміра. Львів: Львів. нац. агроуніверситет, 2009. 254 с.
5. Третяк А.М., Другак В.М., Колганова І.Г. Землевпорядне проектування: впорядкування існуючих сільськогосподарських землеволодінь і землекористувань та їх угідь: монографія. К.: Центр земельної реформи України, 2007. 246 с.

ОХЛАЖДЕННЯ НА ТЕКУЧЕСТЬ НЕФТЯНЫХ ЭМУЛЬСИЙ	387
Исмайллова Ф.Б., Зейвалова Г.А. ОБ ЭФФЕКТИВНОСТИ РАЗДЕЛЕНИЯ МУЛЬТИФАЗНЫХ СИСТЕМ ЦЕНТРИФУГИРОВАНИЕМ	390
Исмайллова Х.Г., Фарзаллаев З.Н. ОЦЕНКА ЭКОЛОГО – ЭКОНОМИЧЕСКОГО РИСКА РАЗЛИВОВ НЕФТИ В ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ	394
Іванішина О.В. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	397
Іванов Є.М., Гладченко О.Г. ПЕРЕВАГИ ПРИМУСОВОЇ ВАРІАЦІЇ ГАБАРИТІВ МЕТАЛЕВИХ КОНСТРУКЦІЙ В ПАКЕТІ AUTODESK INVENTOR	401
Іванців-Грига І.С. «ПРО ЩО» БОЛІТЬ ГОРЛО У ДИТИНИ? РОЗДУМИ ДЛЯ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ	403
Івах С.С. СУЧАСНА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	405
Ільків О.С., Завалька Л.А., Сотник Ж.Г. ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ З ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВИТИ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	407
Іонів Є.Є., Беспалова А.Г. ІНДИКАТОРИ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РАНЬОЇ ДІАГНОСТИКИ БАНКРУТСТВА	409
Ішак О.В. РОЛЬ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ПРИ ВІВЧЕННІ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН	411
Кабенгеле Г.Т., Нагайтук Н.Г. ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ ТА ЗАГАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	416
Калашнікова А.М., Метерякова О.П. ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВІЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВИТИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ	420
Калмыжов А.А. ЗАКЛЮЧЕНИЕ О ГЕОТЕХНИЧЕСКОМ СОСТОЯНИИ ОЧИСТНОГО ПРОСТРАНСТВА ЮГО-ВОСТОЧНОГО РУДНОГО ТЕЛА МЕЖДУ ГОРИЗОНТАМИ МИНУС 20М И МИНУС 160М МЕСТОРОЖДЕНИЯ ЮБИЛЕННОЕ, АО «ALTYNEX COMPANY»	422
Каримова М.У. РАЗВИТИЕ ТУРИЗМА КАК ПРЕДПОСЫЛКА ДЛЯ УСТОЙЧИВОГО СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА В ГОРНЫХ РЕГИОНАХ	425
Касумов В.А., Мамедов Дж.Н., Джавадов А.Ф. ОБ ОДНОМ МЕТОДЕ СТЕГАНОГРАФИЧЕСКОГО СОКРЫТИЯ ИНФОРМАЦИИ В КОНТЕЙНЕРАХ ТЕКСТОВОГО ТИПА	428
Качав Г.М. ЦИФРОВІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВИТИ	431
Качановська Л.П. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВИТИ	434
Квасницька Р.С., Автолюк О.В. СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ БАНКІВ УКРАЇНИ	436
Квасницька Р.С., Дячук Д.І. СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ТРЕНДИ У БАНКІВНИЦТВІ	439
Кирялюк В.П. ЕКОНОМІЧНА ТА ЕКОЛОГІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕРИТОРІЇ СІВОЗМІН ТА ВПОРЯДКУВАННЯ ІСНУЮЧИХ УГІДЬ	442
Кирялюк О.В. СУЧАСНИЙ ВИКЛИК ДО ЮРИДИЧНОЇ ОСВИТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	445